

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

sancta, & quoties patres dixerunt, orationem, ieiunium & eleemosynam satisfacere pro peccatis, intellexerunt pro pœna peccatorum, id est, mitigatione calamitatum, quas quotidie meremur propter nostra vitia, &cæt.

CAPVT VII.

ARGVMENTA.

1. *De peccato superbia, & quid sit.*
2. *Quæ damna adferat homini superbia.*
3. *Quantum punitur à Deo, & semper punita est.*

Augustinus libro 2. contra Manichæum inquit: Supbia est præsumptio, qua quis foris vult videri, quod intus non est in secreto conscientie: id est, superbus vult videri iustus, sapiens, doctus, religiosus, potens, &c. attamen non est in conscientia, idè superbia est peruersus celsitudinis appetitus. hanc prohibet Apostolus ad Rom. 12. Non alta sapientes, sed humilibus consentientes. Hæc superbia mater & principium omnis peccati dicitur Eccle. 10. & qui tenuerit eam, implebitur maledictis, i. vitijs. Consistit autem superbia & notatur in mente, ore & opere: mente, quando quis neminem sibi parem aut similem reputat: inuidet præstantioribus, quia illis nõ æquatur: inferioribus inuidet, ne ei æquentur: paribus, quia ei æquatur. Sed inquit Deus: Memento homo quia cinis es & puluis, & in terrâ reuerteris, Gen. 3. Chryso. in Matt. hom. 78. Proficiscamur ad sepulcra: vbi purpura? vbi pecunia, vehiculū, stipulatio satellitum &c? nihil hîc nisi ossa &c. Secundo in verbis, quibus notatur superbia. 1. Cor. 13. Si linguis loquar angelorū, & charitatem non habuero &c. charitas nõ est superba &cæt. Tob. 4. Superbiam nunquam in verbo tuo

ll 2 aut

aut sensu dominari permittas, &c. Tertiò in opere, id est, ornatu vestimentorum, potètia & luxu rerum, diuitiarum, &c. hæc in contemptum proximi nos exaltant, &c.

2. Secundò, multa damna adfert superbia homini: primò, quia homo priuat per superbiam Deum gloria sua, & sibi vsurpat & asseribit. Esa. 42. Gloriam meam non dabo alteri. Sed illam tamen furatur superbus Deo, quia vbiq; querit laudè suã, & nõ honorè Dei. in omni em opere bono duo sunt, honor & utilitas. Honor & laus Deo debetur, ppter què omnia debemus facere, Phil. 1. repleti fructu iustitiæ ad laudem Dei. utilitatè ac precium Deus nobis vult conferre, quòd si Deo furati fuerimus laudè, ipse priuat nos utilitate premij, idè docet Christus Lu. 17. Cum omnia feceritis &c. deindè superbia priuat nos fauore & gratia ac misericordia Dei. Iacob. 4. Deus superbis resistit, nõ fauet nec diligit, sed humilibus dat gratiam. Cõtingit enim superbis sicut mõtibus Gelboe, 2. Reg. 1. quos nec ros, nec pluuia tangit ex maledictione Dauid, & in eũ finè dixit Hugo: Superbia auferit mihi Deum, inuidia proximũ, ira memetipsum. Postremò, superbia filium Diaboli facit, sicut humilitas filium Dei. Vndè propheta Iob 41. Ipse est rex super oēs filios superbiæ. Igitur sub illius regno sunt oēs superbi: què ergò superbum videris, filium Diaboli esse nõ dubitabis. Est ergò & hominibus odibilis superbia, Eccles. 10. & in omni loco, in omni tempore & in omni persona non quiescit: est enim in templo, in vario ornatu, in diebus festiuis, quando homo se exornat, & tunc omnem personam quantumcunque etiam religiosam & deuotam reuelat &c. Fugienda est itaque ceu venenum animæ.

3. Tertiò, damna superbiæ atque punitiones varias legimus. Quid expulit de cœlo Luciferũ, nisi superbia? nam dixit, Exaltabo solium meum, & similis ero altissi-

Esa. 14.

altissimo, &c. Ascendit hodiè & exaltat solium, quicunque sapientiam, iustitiam, salutem sibi aut suis operibus tribuit: vult enim sic similis esse Deo, nec audit quod dicit Apostolus 1. Cor. 4. Quid habes quod non accepisti &c & Psal. 113. Non nobis Domine, nō nobis, sed nomini tuo da gloriam. Omnis ergo qui sic se exaltat humiliabitur, Luc. 14. Sic superbia de propria iustitia adimit omne prēmium. Deindè quid expulit de Paradiso Adamum & Euam, Genes. 3. nisi superbia? audierunt enim serpentem, qui dixit, Eritis sicut Dij: quam excellentiam cupiebant, & ideò mandatum Dei sui transgressi sunt: & ecce priuantur parentes bono paradisi, quod iam possiderunt. sic hodiè priuantur & depauperantur honoribus, diuitijs, dignitatibus superbi & elati homines, quia gratias Deo non agunt, nec se agnoscunt, sed ambulāt in vanitatibus suis. Sic dixit Samuel propheta ad Saul regem 1. Reg 15. Cūm esses paruulus in oculis tuis, caput in tribubus Israel factus es: Sed quia piecisti sermones Domini, proiecit te Deus, ne sis rex in Israel. Sic superbia non placuit Deo ab initio, Iudith. nono. Ideo non solum spiritualibus, sed etiam corporalibus bonis nos priuat superbia, neque vnquam Deus assistit superbis. Insuper Hamam superbus qui volebat vt omnes genua coram ipso flecterent, quàm turpiter perijt, vt legitur Hester 7. item libido dominandi in Ieroboam, qui potius volebat populum recedere à vero D E O, quàm à suo dominio, qualiter punita sit cum tota familia sua, patet 3. Reg 12. Rex Sennacherib Assyrriorum, qui dixit Ezechia regi Iudæorum: Neque Deus neque homo poterit te liberare de manu mea: quem finē accepit eius superbia, patet 4. Reg. 19. ipse Deus est qui nouit potentes superbos deponere de sede, & exaltauit humiles, Lu. 1. Volebat Holofernes totum mundum sibi subiugare, sed Deus per deuotam fœminam Iudith eum interfecit, Iudith. 13.

Summa superbia in nobis existente, omnis vita & actio nostra fit immunda, etiamsi sobrietatem, si virginitatem, si ieiunium & orationes & elemosinas habuerimus, aut quęcunque alia perfecimus. Ideo vulgò dicitur:

*Si tibi laus, sapientia, forma & copia rerum,
Inquinat hæc sanè comitata superbia cuncta.*

Fugienda est itaque superbia quàm maximè, quæ omnia demolitur & dehonestat: habet quoque quatuor species secundùm Gregorium: Prima est, quando homo attribuit sibi bonum quod habet. Secunda, quando homo etsi non sibi, sed tamen suis meritis tribuit bonum. Tertia, quando iactat se habere, quod tamen non habet. Quarta, quando se existimat alijs prauelere & esse meliorem &cet. Contra superbiam autem valet memoria rerum nouissimarum, vt scriptura admonet Eccl. 7. Memorare nouissima tua, scilicet mortem, iudicium extremum, infernum, regnum celeste, & non peccabis. Sunt enim superbi similes vestimenta, quæ vno ictu puncta euanescent. Sic superbus exigua infirmitate. Sunt quoque similes sepulcris dealbatis, cum foris sint pulchrè ornati vestitu precioso, intus autem anima mortua foeteat. Similes etiam galinæ, quæ cum ouum excubauerit, cantat: ita superbi si quid boni operis fecerunt, volunt audiri ab omnibus, &cet.

CAPVT VIII.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo scriptura prohibeat superbum ornatum vestimentorum.*
2. *Quam graue peccatum sit.*
3. *Quomodo puniatur à Deo.*

Primo